

AgEcon SEARCH
RESEARCH IN AGRICULTURAL & APPLIED ECONOMICS

The World's Largest Open Access Agricultural & Applied Economics Digital Library

This document is discoverable and free to researchers across the globe due to the work of AgEcon Search.

Help ensure our sustainability.

Give to AgEcon Search

AgEcon Search

<http://ageconsearch.umn.edu>

aesearch@umn.edu

*Papers downloaded from **AgEcon Search** may be used for non-commercial purposes and personal study only. No other use, including posting to another Internet site, is permitted without permission from the copyright owner (not AgEcon Search), or as allowed under the provisions of Fair Use, U.S. Copyright Act, Title 17 U.S.C.*

No endorsement of AgEcon Search or its fundraising activities by the author(s) of the following work or their employer(s) is intended or implied.

ANNALS OF THE POLISH ASSOCIATION OF AGRICULTURAL AND AGRIBUSINESS ECONOMISTS

ROCZNIKI NAUKOWE
STOWARZYSZENIA EKONOMISTÓW ROLNICTWA I AGROBIZNESU

Received: 05.05.2025
Acceptance: 23.06.2025
Published: 25.06.2025

Annals PAAAE • 2025 • Vol. XXVII • No. (2)

Scopus®

OPEN ACCESS

JEL codes: D1, D12, E21, R2, R22

DOI: 10.5604/01.3001.0054.1710

**ANDRZEJ WOŁOSZYN, ROMANA GŁOWICKA-WOŁOSZYN, JOANNA
STANISŁAWSKA¹**

Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu, Poland

TRENDY W KONSUMPCJI DAŃ GOTOWYCH: CZY WIEŚ PODAŻA ZA MIASTEM?

Słowa kluczowe: dania gotowe, wydatki na żywność, trendy konsumpcji, wiejskie gospodarstwa domowe, miejskie gospodarstwa domowe

ABSTRAKT. Współczesne wzorce konsumpcji żywności ulegają dynamicznym zmianom pod wpływem globalizacji, urbanizacji, a także zmieniającego się stylu życia i modelu pracy. Jednym z widocznych trendów w ostatnich latach jest rosnące zainteresowanie daniami gotowymi, które zyskują popularność zarówno wśród mieszkańców miast, jak i obszarów wiejskich. Celem badań była diagnoza różnic w konsumpcji dań gotowych pomiędzy wiejskimi i miejskimi gospodarstwami domowymi w latach 2015-2023. Źródłem informacji były nieidentyfikowalne jednostkowe dane GUS, pochodzące z „Badania budżetów gospodarstw domowych” w latach 2015-2023. Stwierdzono, że w badanym okresie nastąpił ciągły i znaczący wzrost odsetka gospodarstw domowych nabywających dania gotowe. Na początku okresu badań kupno dań gotowych deklarowano w co drugim gospodarstwie domowym w Polsce, a różnica pomiędzy odsetkiem miejskich i wiejskich gospodarstw domowych wynosiła około 14 p.p. W 2023 roku już około 75% gospodarstw domowych w Polsce kupowało tego typu produkty, a zainteresowanie w miejskich gospodarstwach domowych było zaledwie o 4 p.p. większe niż w wiejskich. Odnotowano również systematyczny wzrost realnego przeciętnego poziomu wydatków na dania gotowe, trwający do 2022 roku (od 6,2 zł/os./m-c w 2015 roku do 10,3 zł/os./m-c w 2022 roku dla ogółu gospodarstw domowych). Poziom przeciętnych wydatków na dania gotowe w miejskich gospodarstwach domowych w 2015 roku był dwukrotnie wyższy niż w wiejskich, ale dysproporcje te uległy zmniejszeniu. W 2023 roku wydatki miejskich gospodarstw domowych na dania gotowe były o około 60% wyższe niż wiejskich.

---

¹ Corresponding author: joanna.stanislawska@up.poznan.pl

WSTĘP

Na preferencje i zachowania konsumentów w zakresie nabywania produktów żywnościowych wpływ mają różnego rodzaju uwarunkowania. Podstawową grupę czynników kształtujących trendy konsumenckie stanowią czynniki ekonomiczne, np. dochód, inflacja, wzrost gospodarczy i poziom bezrobocia (Kwasek, 2015, Borowska, Mięka, Raczkowska, Utzig, 2020), jak i pozaekonomiczne, np. klasa miejscowości zamieszkania (Utzig, 2016, Turczak, Zwiech, 2013). Rozwój nowych technologii stawia nowe wyzwania na rynku pracy, ale również przyczynia się do wzrostu tempa życia. Konsumentom coraz częściej potrzebują łatwych rozwiązań w życiu codziennym, takich jak szybkie i proste sposoby przygotowania posiłków. Wydaje się, że ze względu na większe tempo życia potrzeby szybszego i łatwiejszego przygotowania posiłków częściej będą występować u mieszkańców miast niż wsi. Tempo życia na wsi wydaje się wolniejsze, a zwyczaje żywieniowe są bardziej utrwalone przez tradycje. W badaniach Kwasek (2010) podkreślono różnice pomiędzy miejskim a wiejskim wzorcem konsumpcji, zwracając uwagę na większe zainteresowanie produktami wysoko przetworzonymi w mieście, a na wsi produktami pochodzenia naturalnego (z własnego pola, ogrodu, chowu). Stosunkowo dużą rolę samozaopatrzenia w artykuły żywnościowe w wiejskich gospodarstwach podkreślano także w badaniach Głowickiej-Wołoszyn, Kozery i Stanisławskiej (2015).

Dania gotowe postrzegane były wcześniej przez konsumentów jako żywność gorszej jakości, wysoko przetworzona i o małej wartości odżywczej. Jednak jak wskazują badania Janowicz, Ciurzyńskiej, Zielińskiej i Lenart (2018, s. 38): „... rosnąca świadomość żywieniowa potencjalnych konsumentów nie pozwala producentom na dobór przypadkowych składników, szczególnie substancji konserwujących oraz dodatkowych, takich jak barwniki, aromaty itp., które nie zawsze są mile widziane na etykietach produktów”. Dzisiejsi konsumenci, z jednej strony, mają coraz mniej czasu na przygotowanie posiłków, chcą, aby były łatwe i szybkie do przyrządzenia, ale z drugiej, pragną, aby posiłki były nie tylko smaczne, ale i zdrowe. Wydaje się więc, że stosowanie dań gotowych i „żywności wygodnej”² przez współczesne gospodarstwa domowe może ułatwić przygotowanie zdrowych, smacznych i pożywnych posiłków w domu, a także może stanowić rozwiązanie problemu braku czasu.

Wyniki badań Andrzejewskiej i Białasiewicz (2010) opublikowane w raporcie pt. „Czas na innowacje”, wskazywały raczej na tradycyjny rynek dań gotowych w Polsce, w którym dominowały dania do podgrzania, takie jak fasola, gołąbki, pulpety i flaki.

² „Żywność wygodna” (ang. *convenience food*) jest szerszym pojęciem od „dań gotowych”, ponieważ obejmuje. zarówno dania gotowe, które są gotowym posiłkiem lub wymagającym obróbki cieplnej, np. podgrzania, gotowania i pieczenia, jak i półprodukty, które ułatwiają przygotowanie posiłków (Mojka, 2012; Ipsos, 2020).

Dużym zainteresowaniem wśród polskich konsumentów cieszyły się również dania czasochłonne w samodzielnym przygotowaniu (pierogi). Obecnie konsumenci coraz częściej są zainteresowani żywnością ekologiczną i jej walorami dietetycznymi (Łusiak, Sobczak, 2025), co zapewne w najbliższej przyszłości wpłynie na dalsze zmiany na rynku dań gotowych. W odpowiedzi na te potrzeby współczesny przemysł spożywczy i sieci detaliczne intensywnie rozwijają ofertę żywności wygodnej, w tym posiłków gotowych do spożycia (Geerom, Verbeke, van Kenhove, 2008; Olsen, Sijtsema, Hall, 2010). W obliczu zmian społeczno-ekonomicznych i coraz bardziej intensywnego trybu życia, dania gotowe stały się popularnym rozwiązaniem żywieniowym dla wielu osób na całym świecie.

Celem badań była diagnoza różnic w konsumpcji dań gotowych pomiędzy wiejskimi i miejskimi gospodarstwami domowymi w latach 2015-2023. Zakres przedmiotowy badań stanowił przeciętny realny poziom wydatków gospodarstw domowych na dania gotowe i ich udział w wydatkach na żywność. Ponadto analizowano także odsetek miejskich i wiejskich gospodarstw domowych deklarujących tego typu wydatki.

MATERIAŁ I METODYKA BADAŃ

Badania konsumpcji dań gotowych w polskich gospodarstwach domowych przeprowadzono na podstawie nieidentyfikowalnych danych jednostkowych, pochodzących z „Badania budżetów gospodarstw domowych” (BBGD) prowadzonych przez GUS w latach 2015-2023. Badania w każdym roku obejmowały ponad 30 tys. gospodarstw domowych, a obiektami były gospodarstwa domowe rozpatrywane w dwóch grupach, wyodrębnionych ze względu na miejsce zamieszkania, tj. miejskie i wiejskie gospodarstwa domowe.

Zakres przedmiotowy badań stanowił zarówno odsetek gospodarstw domowych deklarujących wydatki na dania gotowe, jak i realny miesięczny poziom *per capita* tego typu wydatków i ich udział³ w wydatkach na żywność. Ponadto, przy badaniu poziomu wydatków na dania gotowe wyodrębniono wśród ogółu miejskich i wiejskich gospodarstw domowych grupy gospodarstw domowych, w których odnotowano tego typu wydatki i oddzielnie w tych grupach analizowano konsumpcję dań gotowych.

W analizie danych zastosowano metody statystyki opisowej, tj. miary położenia (średnie ważone) i dynamiki zjawisk (przyrosty absolutne, łańcuchowe i średnioroczne tempo zmian).

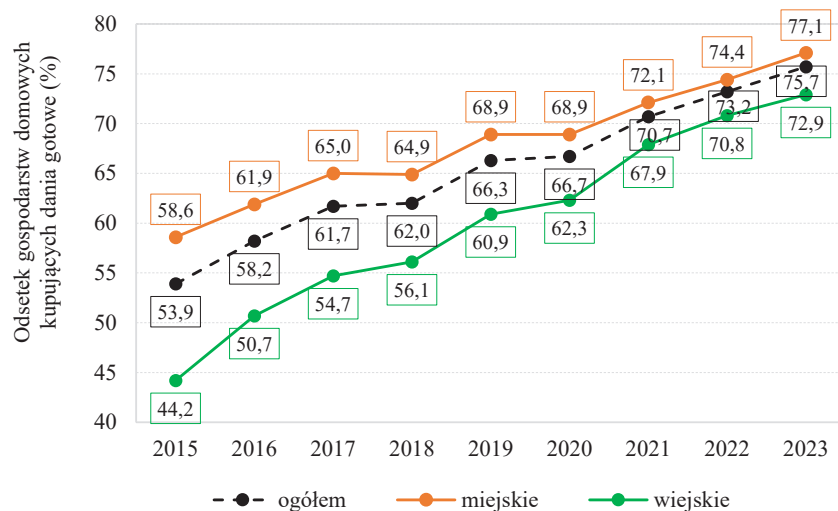
³ Badano udział wydatków na dania gotowe w wydatkach na żywność. Wydatki na żywność nie obejmowały wydatków na napoje bezalkoholowe.

WYNIKI BADAŃ EMPIRYCZNYCH

Na początku okresu badań, w 2015 roku, w co drugim gospodarstwie domowym odnotowano wydatki na dania gotowe. W miastach odsetek gospodarstw domowych nabywających dania gotowe wynosił 58,6% i był o 14,4 punktu procentowego (p.p.) wyższy niż na wsi (rysunek 1). W kolejnych latach odnotowano ciągły wzrost odsetka gospodarstw domowych nabywających dania gotowe. W 2023 roku dania gotowe były konsumowane już w 75% gospodarstw domowych w Polsce (wzrost o 21,8 p.p. w porównaniu do 2015 roku). Odsetek gospodarstw domowych korzystających z dań gotowych na wsi wzrósł w badanym okresie o 28,7 p.p., podczas gdy w mieście wzrost ten był o około 10 p.p. niższy. W 2023 roku odsetek ten na wsi nadal był niższy niż w mieście, ale różnica była znacznie mniejsza niż na początku okresu badań i wynosiła zaledwie 4,2 p.p. Przyczyn tej konwergencji pomiędzy miastem a wsią w zakresie odsetka gospodarstw domowych korzystających z dań gotowych, należy głównie upatrywać w dynamicznie następujących przemianach demograficzno-społecznych na obszarach wiejskich zlokalizowanych przeważnie w zasięgu oddziaływania dużych metropolii.

Efektom zjawiska suburbanizacji jest przenoszenie się na obszary wiejskie położone w bezpośrednim sąsiedztwie dużych miast nie tylko zamożniejszych gospodarstw domowych, ale i młodych rodzin z dziećmi. Ze względu na niższe koszty zakupu ziemi na tych terenach dynamicznie rozwija się mieszkalnictwo. Mieszkańcy terenów podmiejskich nie tracą bowiem korzyści wynikających z bliskiego położenia miasta, tj. dostępu do lepiej płatnych miejsc pracy, dostępu do edukacji i miejsc kultury, a dodatkowo odnoszą korzyści wynikające z mieszkania na wsi, takie jak otoczenie terenami zielonymi, czystsze powietrze, tańsze mieszkania, itp. (Szukalski, 2015). Jak wykazały badania Stanisławskiej i Głowickiej-Wołoszyn (2017), suburbanizacja skutkuje przyrostem ludności na obszarach wiejskich zlokalizowanych w zasięgu oddziaływania metropolii, a także innymi przemianami demograficznymi, np. większym udziałem w strukturze ludności dzieci i młodych ludzi, w przeciwieństwie do obszarów wiejskich położonych peryferyjnie, które zmagają się z problemami depopulacji i dynamicznego starzenia się społeczeństwa.

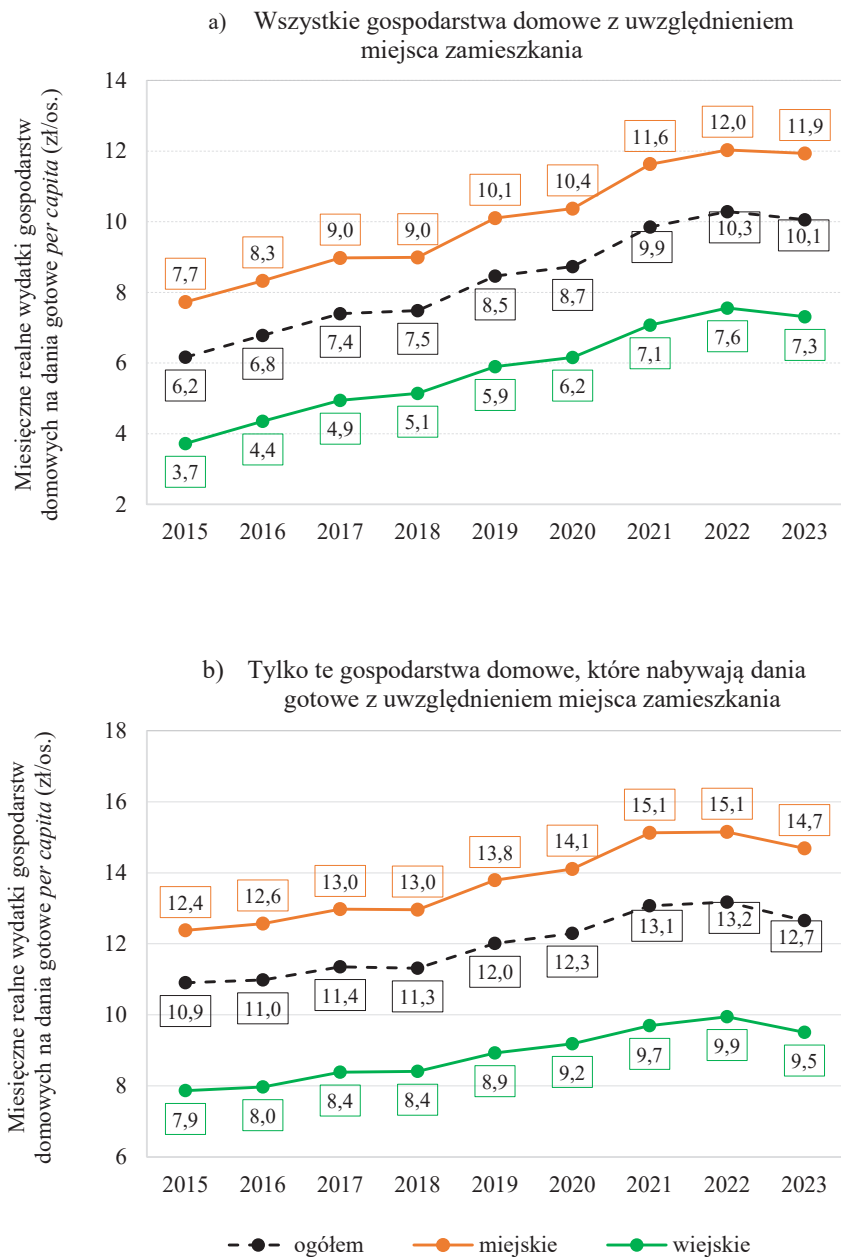
Migracje gospodarstw domowych na tereny podmiejskie to nie tylko korzyści, ale i większe koszty w niektórych obszarach życia. Najbardziej oczywisty jest wzrost kosztów transportu, ale należy też zwrócić uwagę na ograniczenie wolnego czasu, który może wpływać m.in. na zachowania konsumpcyjne i trendy żywieniowe gospodarstw domowych. Dojazdy do pracy, dowożenie dzieci do szkół i korzystanie z innych usług zlokalizowanych w mieście (rekreacja, zakupy) w bezpośredni sposób ograniczają wolny czas mieszkańców terenów podmiejskich. Naturalny wydaje się więc wzrost zainteresowania produktami spożywczymi, które pozwalają skrócić czas przygotowania posiłków, ale jednocześnie nie obciążają nadmiernie budżetów domowych, tak jak korzystanie z barów i restauracji.

Rysunek 1. Odsetek gospodarstw domowych nabywających dania gotowe w latach 2015-2023
 Źródło: opracowanie własne na podstawie nieidentyfikowalnych danych jednostkowych, pochodzących z BBGD (GUS, 2015-2023)

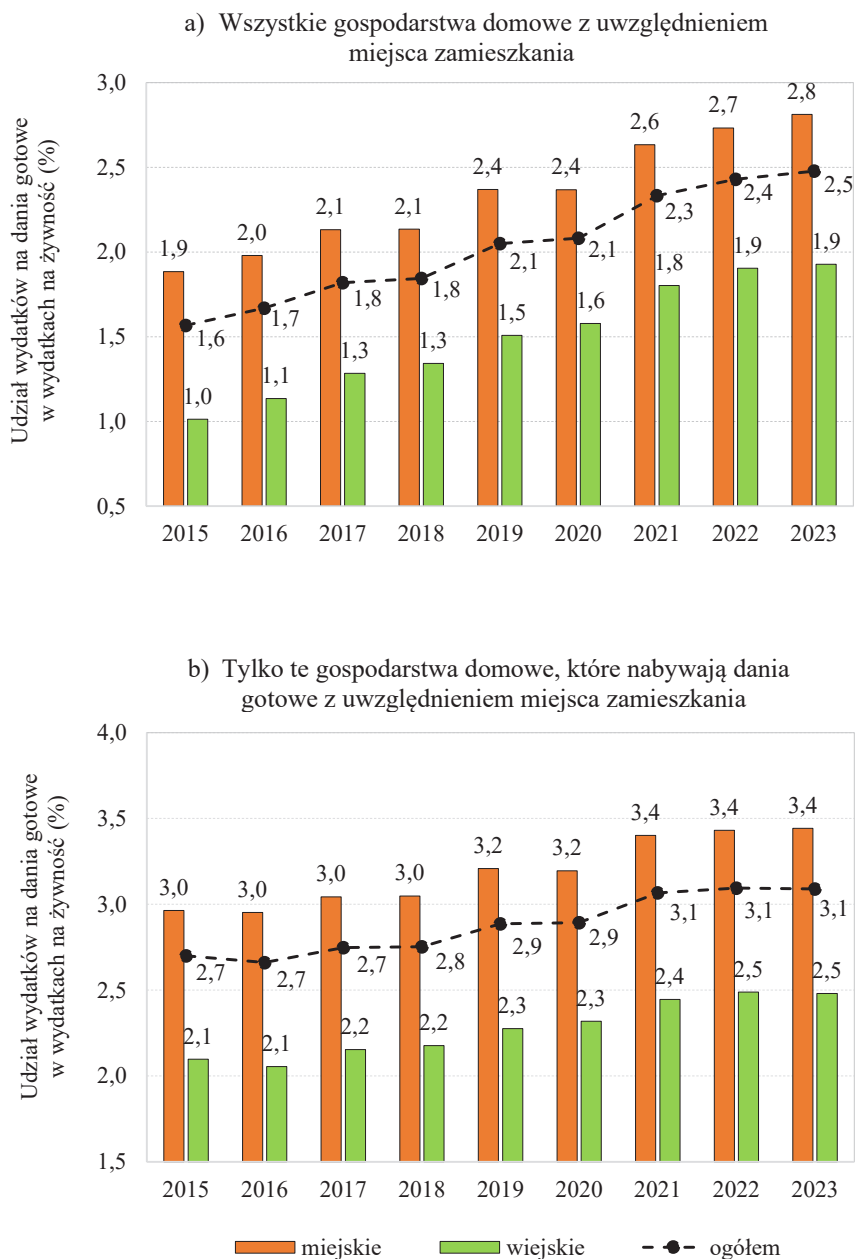
Warto zauważyć, że zmniejszające się różnice w zakresie korzystania z dań gotowych między gospodarstwami miejskimi a wiejskimi nie wynikają tylko z procesów suburbanizacji i przemian demograficznych. Równie istotnym czynnikiem jest rosnąca dostępność infrastruktury handlowej w mniejszych miejscowościach, w tym sieci dyskontów i supermarketów, oferujących szeroką gamę produktów dań gotowych. W ostatnich latach obserwuje się również wzrost świadomości żywieniowej i otwartości mieszkańców wsi na nowe rozwiązania żywieniowe, które wpisują się w szybszy styl życia, szczególnie wśród młodszych pokoleń. Ponadto, istotną rolę mogą odgrywać zasięg i intensywność kampanii reklamowych oraz promocji, które nie ograniczają się już tylko do dużych miast, ale skutecznie docierają także do społeczności wiejskich (Kwasek, 2015; Ipsos, 2020).

W latach 2015-2023 przeciętne realne wydatki ogółu gospodarstw domowych na dania gotowe cechowała wyraźna tendencja wzrostowa, z lekkim załamaniem w ostatnim roku badań (rysunek 2a). W 2015 roku miesięczne wydatki na dania gotowe wynosiły 6,2 zł/os., co stanowiło 1,6% wydatków gospodarstw domowych na żywność. Do 2022 roku wydatki na dania gotowe wzrosły o około 67% w porównaniu do początku okresu badań, ale w 2023 roku odnotowano ich niewielki, około 2-procentowy spadek. W efekcie wzrost wydatków pomiędzy latami 2015 a 2023 wyniósł 63%. W 2023 roku dla ogółu gospodarstw domowych miesięczne wydatki na dania gotowe wynosiły 10,1 zł/os. i stanowiły 2,5% wszystkich wydatków na żywność (rysunek 2a i 3a).

Rysunek 2. Miesięczne realne wydatki gospodarstw domowych *per capita* na dania gotowe w latach 2015-2023

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych jednostkowych nieidentyfikowalnych, pochodzących z BBGD (GUS, 2015-2023)

Rysunek 3. Udział wydatków gospodarstw domowych na dania gotowe w wydatkach na żywność w latach 2015-2023

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych jednostkowych nieidentyfikowalnych, pochodzących z BGD (GUS, 2015-2023)

Wśród tych gospodarstw domowych, które nabywały tego typu produkty przeciętne wydatki na ten cel również cechowała tendencja wzrostowa do 2022 roku i niewielki spadek w 2023 roku. Jednak dynamika tego wzrostu była wyraźnie mniejsza. Miesięczne wydatki na dania gotowe wśród ogółu gospodarstw domowych nabywających tego typu produkty żywnościowe wzrosły z poziomu 10,9 zł/os. w 2015 roku do 12,7 zł/os. w 2023 roku, czyli o około 21%. Pomiędzy latami 2022 a 2023 odnotowano niewielki ich spadek – o około 4%. W tej grupie gospodarstw domowych udział wydatków na dania gotowe w wydatkach na żywność wzrósł w badanym okresie o zaledwie 0,4 p.p. – z poziomu 2,7% w 2015 roku do 3,1% w 2023 roku (rysunek 2b i 3b).

Można więc stwierdzić, że do dynamicznego wzrostu poziomu wydatków na dania gotowe wśród ogółu gospodarstw domowych w większej mierze przyczynił się dynamiczny wzrost odsetka gospodarstw domowych nabywających tego typu produkty żywnościowe, ponieważ poziom wydatków wśród nabywających cechowała raczej umiarkowana tendencja wzrostowa.

Udział wydatków na dania gotowe w wydatkach na żywność dla ogółu gospodarstw domowych w 2015 roku wynosił zaledwie 1,6%. W badanym okresie jednak odnotowywano jego systematyczny, choć niewielki wzrost o 0,9 p.p., do poziomu 2,5% w 2023 roku. W miejskich gospodarstwach domowych udział ten był większy niż w wiejskich, ale obie grupy gospodarstw domowych cechowało zbliżone jak dla ogółu tempo zmian i identyczny wzrost pomiędzy latami 2015 a 2023, tj. o 0,9 p.p. Dysproporcje pomiędzy miejskimi a wiejskimi gospodarstwami domowymi w zakresie udziału wydatków na dania gotowe w wydatkach na żywność utrzymywały się na stabilnym poziomie od 0,8 do 0,9 p.p. (rysunek 3a).

Rozpatrując udział wydatków na dania gotowe w wydatkach na żywność tylko wśród gospodarstw domowych, które nabywały tego typu produkty żywnościowe, stwierdzono, że w 2015 roku był on o 1,1 p.p. wyższy niż we wszystkich gospodarstwach domowych ogółem i wynosił 2,7% (rysunek 3a, 3b). W badanym okresie również wśród kupujących dania gotowe odnotowywano systematyczny wzrost tego udziału, ale jego tempo było mniejsze niż dla ogółu gospodarstw domowych. Pomiędzy latami 2015 a 2023 wśród konsumentów dań gotowych odnotowano wzrost udziału wydatków na te dania w wydatkach na żywność zaledwie o 0,4 p.p. (do poziomu 3,1%). Jak już wcześniej podkreślono, różnica w większym tempie wzrostu poziomu wydatków na dania gotowe wśród ogółu w porównaniu do poziomu wśród konsumentów tych dań wynikała głównie z dynamicznie rosnącego zainteresowania, a w mniejszym stopniu była determinowana poziomem wydatków na dania gotowe. Przekłada się to również na mniejsze tempo wzrostu udziału w wydatkach na żywność w grupie konsumentów dań gotowych.

W grupie miejskich i wiejskich konsumentów dań gotowych obserwowano podobne tempo wzrostu udziału wydatków na dania gotowe w wydatkach na żywność i identyczny wzrost w okresie 2015-2023 – o 0,4 p.p.

PODSUMOWANIE I WNIOSKI

Na podstawie przeprowadzonych badań stwierdzono w latach 2015-2023 ciągły i znaczący wzrost odsetka gospodarstw domowych nabywających dania gotowe. Na początku okresu badań, co drugie gospodarstwo domowe w Polsce deklarowało kupno dań gotowych, a różnica pomiędzy odsetkiem miejskich i wiejskich gospodarstw domowych wynosiła około 14 p.p. W 2023 roku już około 75% gospodarstw domowych w Polsce kupowało tego typu produkty, a zainteresowanie nimi w miejskich gospodarstwach domowych było zaledwie o 4 p.p. większe niż w wiejskich.

W badanym okresie odnotowano również systematyczny wzrost realnego przeciętnego poziomu wydatków na dania gotowe, trwający do 2022 roku (od 6,2 zł/os./m-c w 2015 roku do 10,3 zł/os./m-c w 2022 roku dla ogółu gospodarstw domowych). Jedynie pomiędzy latami 2022 i 2023 odnotowano niewielki spadek poziomu tego typu wydatków (o 0,2 zł/os./m-c). Poziom przeciętnych wydatków na dania gotowe w miejskich gospodarstwach domowych w 2015 roku był dwukrotnie wyższy niż w wiejskich, ale dysproporcje te uległy zmniejszeniu. W 2023 roku wydatki miejskich gospodarstw domowych na dania gotowe były o około 60% wyższe niż wiejskich.

Pomimo wzrostu zainteresowania nabywaniem dań gotowych i poziomu wydatków na te produkty, ich udział w wydatkach na żywność (bez uwzględniania napojów bezalkoholowych) nadal pozostaje niewielki i w badanym okresie kształtował się na poziomie od 1,6% w 2015 roku do 2,5% w 2023 roku, przy czym w miejskich gospodarstwach domowych był on o niecały 1 p.p. wyższy niż w wiejskich.

Dodatkowo należy podkreślić, że rosnące spożycie gotowych posiłków niesie za sobą również konsekwencje ekonomiczne, wykraczające poza sektor gospodarstw domowych. Wzrost popytu na dania gotowe może wpływać na strukturę lokalnego rynku rolno-spożywczego, jednocześnie stymulując rozwój przemysłu przetwórczego i logistyki. Badania wskazują, że rosnące zainteresowanie gotowymi daniami przyczynia się do rozwoju różnych sektorów gospodarki, w szczególności przemysłu spożywczego, logistyki chłodniczej, a także handlu detalicznego, który musi dostosować ofertę do zmieniających się preferencji konsumentów (Dogbe, Giha, 2021). W efekcie, można twierdzić o złożonym i wielopoziomowym wpływie na lokalne rynki żywnościowe i zatrudnienie w sektorze spożywczym.

Zmieniające się wzorce konsumpcji będą wymagały dalszego monitorowania oraz dostosowywania strategii producentów i detalistów do potrzeb zarówno miejskich, jak i wiejskich konsumentów.

BIBLIOGRAFIA

- Andrzejewska, O., Białasiewicz, M. (2010). Czas na innowacje. Rynek dań gotowych (Time for innovation. Ready meals market). *Fresh&Cool Market*, 10, 26-33.
- Borowska, A., Mikuła, A., Raczkowska, M., Utzig, M. (2020). *Konsumpcja dóbr i usług w gospodarstwach domowych w Polsce* (Consumption of goods and services in households in Poland). Warszawa: Wydawnictwo SGGW.
- Dogbe, W., Giha, C.L.R. (2021). *Impact of increased consumption of ready to eat meals on the Scottish supply chains: Input-output analysis* (June 29, 2021). SSRN. DOI: 10.2139/ssrn.3876460.
- Głowicka-Wołoszyn, R., Kozera, A., Stanisławska, J. (2015). Zjawisko samozaopatrzenia w gospodarstwach domowych według klasy miejscowości zamieszkania w aspekcie zrównoważonej konsumpcji (The phenomenon of self-sufficiency across classes of locality in terms of consumption sustainability). *Journal of Agribusiness and Rural Development. Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu*, 3 (37), 397-406. DOI: 10.17306/JARD.2015.42.
- Geeroms, N., Verbeke, W., van Kenhove, P. (2008). Consumer' health-related motive orientations and ready meal consumption behaviour. *Appetite*, 51 (3), 704-712. DOI: 10.1016/j.appet.2008.06.011.
- GUS (Statistics Poland). (2015-2023). *Badanie budżetów gospodarstw domowych. Baza danych jednostkowych nieidentyfikowalnych za lata 2015-2023* (Household Budget Survey. Unidentifiable unit database for 2015-2023), available for a fee.
- Ipsos. (2020). *Gotowi na dania gotowe? Trendy w kategorii convenience food*. Badanie syndykatowe (Ready for ready meals? Convenience food trends: Syndicated study). Report IpsosVibe, https://www.ipsos.com/sites/default/files/ct/news/documents/2020-10/dania_gotowe.pdf, access 27.04.2025.
- Janowicz, M., Ciurzyńska A., Zielińska, M., Lenart, A. (2018). "Wygodne", warzywne dania gotowe w ocenie konsumentów (Convenience, vegetable food ready to eat in consumer assessment®). *Postępy Techniki Przetwórstwa Spożywczego*, 2, 38-43.
- Kwasek, M. (2010). Wyznaczanie wzorców konsumpcji żywności metodą Warda (Determining food consumption models by Ward's method). *Wiadomości Statystyczne*, 11, 31-46. DOI: 10.59139/ws.2010.11.4.
- Kwasek, M. (2015). Identyfikacja wzorców konsumpcji żywności w Polsce (Identification of food consumption patterns in Poland). *Roczniki Ekonomiczne Kujawsko-Pomorskiej Szkoły Wyższej w Bydgoszczy*, 8, 90-117.
- Łusiak, P., Sobczak, P. (2025). Nowe perspektywy rozwoju na rynku żywności i konsumentów (New development prospects in the food and consumer markets). *Przemysł Spożywczy*, 79 (1), 32-34. DOI: 10.15199/65.2025.1.2.

- Mojka, K. (2012). Wybrane produkty żywności wygodnej – ocena preferencji i częstotliwości ich spożycia wśród studentów (Selected convenience food products – evaluation of preference and frequency of consumption among university students). *Problemy Higieny i Epidemiologii*, 93 (4), 828-833.
- Olsen, N.V., Sijtsema, S.J., Hall, G. (2010). Predicting consumers' intention to consume ready-to-eat meals. The role of moral attitude. *Appetite*, 55 (3), 534-539. DOI: 10.1016/j.appet.2010.08.016.
- Stanisławska, J., Głowicka-Wołoszyn, R. (2017). Przemiany demograficzne na obszarach wiejskich województwa wielkopolskiego w latach 2005-2015 (Demographic changes in the rural areas of the wielkopolskie province in the years 2005-2015). *Roczniki Naukowe Stowarzyszenia Ekonomistów Rolnictwa i Agrobiznesu*, 19 (1), 170-175.
- Szukalski, P. (2015). Suburbanizacja obszarów wielkomiejskich w Polsce (Suburbanization of metropolitan areas in Poland). *Demografia i Gerontologia Społeczna. Biuletyn Informacyjny*, 4, 1-4.
- Turczak, A., Zwiech, P. (2013). Czynniki wpływające na strukturę wydatków konsumpcyjnych gospodarstw domowych w Polsce (Factors affecting the structure of expenditure of households in Poland). *Studia i Prace WNEiZ*, 33 (2), 189-207.
- Utzig, M. (2016). Struktura wydatków konsumpcyjnych ludności wiejskiej i miejskiej w Polsce (Structure of consumer spending by rural and urban population in Poland). *Handel Wewnętrzny*, 1 (360), 161-171.

***

TRENDS IN READY-MADE MEAL CONSUMPTION: IS THE COUNTRYSIDE FOLLOWING THE CITY?

Key words: ready-made meals, food expenditure, consumption trends, rural households, urban households

ABSTRACT. Contemporary food consumption patterns are undergoing dynamic changes influenced by globalization, urbanization, and evolving lifestyles and work models. One of the most visible trends in recent years is the growing interest in ready-to-eat meals, which are gaining popularity among both urban and rural residents. The study aimed to diagnose differences in the consumption of ready-made meals between rural and urban households from 2015 to 2023. It drew on individual, non-identifiable data from the Household Budget Survey conducted by GUS during this period. The research revealed a continuous and significant increase in the percentage of households purchasing ready-made meals. At the beginning of the study, every second household in Poland declared buying ready-made meals, with a difference of about 14 percentage points between urban and rural households. By 2023, approximately three-quarters of households in Poland were purchasing these products, with urban households only 4 percentage points higher than rural ones. The study also noted a systematic increase in the real average expenditure on ready-made meals until 2022 (from 6.2 PLN/person/month in 2015 to 10.3 PLN in 2022 for all households). In 2015, the average expenditure on ready-made meals in urban households was twice as high as in rural ones, but these disparities decreased towards the end of the period. In 2023, urban households' expenditure on ready-made meals was about 60% higher than that of rural households.

AUTHORS

ANDRZEJ WOŁOSZYN, PHD
ORCID: 0000-0001-8992-7379
Poznań University of Life Sciences
Department of Finance and Accounting
e-mail: andrzej.woloszyn@up.poznan.pl

JOANNA STANISŁAWSKA, PHD
ORCID: 0000-0002-0028-140X
Poznań University of Life Sciences
Department of Finance and Accounting
e-mail: joanna.stanislawski@up.poznan.pl

ROMANA GŁOWICKA-WOŁOSZYN, PHD
ORCID: 0000-0002-1039-3261
Poznań University of Life Sciences
Department of Finance and Accounting
e-mail: romana.glowicka@up.poznan.pl

Proposed citation of the article:

Wołoszyn, A., Głowicka-Wołoszyn, R., Stanisławska, J. (2025). Trendy w konsumpcji dań gotowych: Czy wieś podąża za miastem? *Annals of the Polish Association of Agricultural and Agribusiness Economists*, 27 (2), 199-210.